

ského, úvodního zákona k civilnímu řádu soudnímu a následujících nařízení dlužno v řízení ve sporných věcech manželských v §§ 94, 97 a 107 obč. zák. předepsaném šetření předpisů civilního řádu soudního, vystupuje v rozlukovém řízení zásada oficiosity, tím tedy se určuje úvaha, pokud může býti v rozlukovém řízení použito spisů předcházejícího řízení rozvodového jako důkazu listinného. Toho ostatně je si stěžovatelka sama vědoma, praví-li ve své stížnosti, že pro rozvodové řízení platí zásady pravdy formální, kdežto rozlukové řízení je ovládáno zásadou pravdy materiální. Nerozhoduje tedy v rozlukové rozepři, jaké bylo procesní chování žalobcovo v rozvodovém řízení, a když odvolací soud — a to plným právem — uznal, že řízení v první stolici je neúplným, poněvadž převážně vycházelo ze skutků zjištěných v rozvodové rozepři, při tom však první stolicí nebylo dbáno povinností ukládaných hořejšími předpisy soudu v rozlukových rozepřích, dlužno jeho závěry a jeho zrušovací usnesení z důvodů v napadeném usnesení uvedených schváliti a bezdůvodné stížnosti upříti úspěch.

Čís. 6528.

Pensijní pojištění.

Na základě zákona ze dne 16. prosince 1906, čís. 1 ř. zák. na rok 1907 nabyt zaměstnanec práv z pojištění již pouhým nastoupením služebního místa a nemůže se proto domáhati na zaměstnavateli náhrady škody, ježto ho nepřihlásil k pojištění nebo nezaplatil v čas premií.

(Rozh. ze dne 1. prosince 1926, Rv I 596/26.)

Žaloba zaměstnance proti bývalému zaměstnavateli o náhradu škody, ježto ho žalovaný nepřihlásil k pensijnímu pojištění, byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Žalobce domáhá se na žalované firmě náhrady škody, kterou prý utrpěl tím, že ho žalovaná nepřihlásila k pensijnímu pojištění, ačkoli byl u ní v době od 1. dubna do 30. listopadu 1909 zaměstnán a podléhal pojišťovací povinnosti, čímž prý se stalo, že když se stal roku 1923 invalidním, byl mu invalidní důchod odepřen, protože ho až do roku 1920 nepřihlásili ani pozdější jeho zaměstnavatelé. Žalobce tedy žádá, by žalovaná zaplatila do pokladny zemské úřadovny I. Všeobecného pensijního ústavu v Praze onu část úhradního kapitálu, která by na ni připadla podle poměru doby zaměstnání a výše platu, k tomu cíli, by ústav s připočtením úhradních kapitálů, které by připadly na ostatní pozdější zaměstnavatele žalobcovy, mohl převzít výplatu důchodů podle pensijního zákona. První soud zamítl žalobu z důvodu, že žalobce podle své činnosti u žalované firmy nepodléhal pojistné povinnosti. Druhý soud potvrdil zamítací rozsudek, ale z jiného důvodu, že žalobce nemůže požadovati zaplacení úhradního kapitálu, i kdyby snad mohl požadovati

náhradu invalidního důchodu, po případě oné jeho části, kterou snad zaviněním žalované firmy ztratil. Dovolání, opřené o důvody Šu 503 čí. 2 a 4 c. ř. s. a brojící hlavně proti názoru odvolacího soudu o nepřipustnosti požadování úhradního kapitálu, nemůže vésti k úspěchu. V tomto případě netřeba vůbec zkoumati, zda byl žalobce pojištěním povinen, ani, zda by mohla býti náhrada dána také zaplacením poměrné částky úhradního kapitálu do pensijního ústavu, neboť v době, o kterou tuto jde, nebyly nároky pojištěnců závislé na přihlášce, takže opomenutí přihlášky nemohlo míti za následek ztrátu nároku na invalidní důchod. V době, kdy byl žalobce u žalované firmy zaměstnán, t. j. od 1. dubna 1909 do 30. listopadu 1909 platil zákon ze dne 16. prosince 1906, čí. 1 ř. z. z roku 1907, který nabyl účinnosti dnem 1. ledna 1909 a který jest pro souzený případ výhradně směrodatným. Zákon ten byl zbudován na zásadě pojištění ze zákona samého (ipso jure), tak totiž, že zaměstnanec nabyl práv vyplývajících z pojištění již pouhým nastoupením služebního místa, podléhajícího pojistné povinnosti, i bez přihlášky u ústavu a bez zaplacení příspěvků. Zákon chtěl, by bylo o zaměstnance postaráno i tehdy, kdyby podnikatel své přihlašovací povinnosti nedostál, a kdyby takto neplnil povinnost jemu v Šu 73 (1) cit. zák. uloženou. Proto zněl úvod Šu 1 cit. zák. původně takto: »Pojištěním povinni a p o j i š t ě n i j s o u podle tohoto zákona . . .« a proto zákon v Šu 73 neučinil závislými nároky pojištěnců ani na přihlášce vůbec a včasné přihlášce zvláště, ani na dodatečném zaplacení premií. Jedinou sankcí, kterou zákon stíhal opomenutí přihlášky, nebo včasné přihlášky, byla sankce trestní podle §§ 82 a 85 cit. zák. O nějaké ručební povinnosti zaměstnavatele vůči zaměstnanci nebylo lze mluvit, protože zaměstnanec i bez přihlášky byl účasten nároku ze zákona. Jaké změny nastaly v tomto právním stavu pozdějším zákonodárstvím, totiž cís. nař. ze dne 25. června 1914, čí. 138 ř. zák. a zákonem ze dne 5. února 1920, čí. 89 sb. z. a n., netřeba v tomto případě rozebírat. Z toho, co vloženo, jde na jevo, že, i kdyby byl býval žalobce pojištěním povinen, a kdyby ho byl býval žalovaný povinen přihlásiti, neutrpěl žalobce opomenutím přihlášky na svých právech podle zmíněného zákona újmy, že tvrzené opomenutí nebylo v příčinné souvislosti s tvrzenou škodou a že žalobní nárok není tedy po právu již co do svého důvodu.

Čís. 6529.

K nároku podle Šu 1327 obč. zák. stačí, lze-li z okolností důvodně usuzovati na zákonný závazek usmrceného, by přispíval k výživě. Lhostejno, že usmrcený poskytoval příspěvek na výživu bez soudního do-nucení, jen když lze z okolností a poměrů seznati, že tím vlastně plnil svůj zákonný závazek. Pokud jest tomu tak ohledně dítěte vůči matce, třebas matka měla vyživovací nárok proti svému manželci.

(Rozh. ze dne 1. prosince 1926, Rv I 947/26.)